

Brandwonden

U bent op de Spoedeisende Hulp of poli chirurgie behandeld voor brandwonden. De arts heeft u daar uitleg gegeven over uw brandwonden en de behandeling daarvan. Een brandwond is een ingrijpende en traumatische gebeurtenis en misschien heeft u daarom deze informatie niet goed kunnen opnemen. Lees daarom deze folder thuis rustig door.

Wat is een brandwond?

Een brandwond is een gedeeltelijke of een volledige beschadiging van de huid. Hij wordt veroorzaakt door inwerking van warmte, een chemische stof of elektriciteit in een bepaalde tijd. De ernst van een brandwond is afhankelijk van

- de grootte van de wond
- de diepte
- de plaats(-en)
- de leeftijd van het slachtoffer
- eventueel ander letsel

Soorten brandwonden

Er zijn verschillende soorten brandwonden. Ze zijn ingedeeld in graden. Bij de eerste beoordeling van een brandwond kan de arts misschien nog niet aangeven welke graad uw brandwond heeft. Een brandwond kan zich de eerste 24 tot 48 uur na het gebeuren verder ontwikkelen. De behandeling verschilt per soort brandwond.

Eerstegraads brandwond

Bij een eerstegraads brandwond is de (opper)huid nog niet beschadigd. De huid is rood, droog, doet pijn en is soms gezwollen. Bijvoorbeeld een in de zon verbrande huid. Genezing: binnen 5-7 dagen, zonder littekens.

Oppervlakkige tweedegraads brandwond

Bij een tweedegraads brandwond is de huid beschadigd. De huid is rood, nat en pijnlijk. Er ontstaan blaren. Genezing: binnen 14-21 dagen, weinig tot geen littekens.

Diepe tweedegraads brandwonden

Bij een tweedegraads brandwond is te zien dat de huid is beschadigd. Er is een wond. De wond is roodachtig-wit, nat en erg pijnlijk. Er ontstaan blaren, waarbij de huid vaak niet meer heel is.

Op sommige delen van het lichaam wordt de huid heel dik (bijvoorbeeld op de rug of het been)

Genezing: meestal tussen de 3-6 weken.

Een diepe tweedegraads brandwond kan na een maand of langer nog vanzelf genezen.

Op sommige lichaamsdelen mag deze genezing niet te lang duren, omdat op deze plekken dan minder mooie littekens kunnen ontstaan. Een huidtransplantatie is dan soms nodig. Pas na minimaal 2 weken is het duidelijk of een huidtransplantatie nodig is.

Een geopereerde huid geeft in het algemeen mooiere littekens dan plekken, waar de wond te langzaam is genezen.

Derdegraads brandwonden

Bij een derdegraads brandwond is de wond wit of zwart, droog en leerachtig. De patiënt voelt nauwelijks pijn, omdat de zenuwen in de huid zijn aangetast. Derdegraads brandwonden komen meestal voor in combinatie met tweedegraads en eerstegraads brandwonden, die wel veel pijn kunnen doen. Genezing: de wond geneest alleen vanuit de wondranden en een operatie kan nodig zijn.

Gevolgen van verbranding

Bij verbranding verliest de huid een deel van haar vitale functies. De gevolgen daarvan kunnen zijn:

- Warmteverlies.
Het lichaam verliest veel warmte, omdat de huid de temperatuur niet kan vasthouden.
- Vochtverlies.
De huid kan het vocht niet tegenhouden.
- Infectiegevaar.
Een bacterie kan het lichaam binnenkomen op plekken waar de huid stuk is. Hierdoor kan een infectie ontstaan..

Behandeling van brandwonden

- Bij alle brandwonden is het advies om de plek eerst minimaal 10 minuten te koelen onder lauw stromend water.
- Draag geen sieraden aan het gewonde lichaamsdeel zolang de wond aan het genezen is.
- De manier waarop brandwonden behandeld worden, hangt af van veel factoren. Zoals de diepte, de grootte en de plaats van de wond. Na het eerste onderzoek beslist de arts welke behandeling wordt gekozen. Vaak kunt u de wond thuis. Hieronder leest u hoe u dit kunt doen.

Behandeling eerstegraads brandwond

U kunt een lotion zonder parfum gebruiken, zoals bij een zonverbranding. Gebruik geen vaseline. Dit middel sluit de huid af.

Behandeling tweedegraads en derdegraads brandwond diep en oppervlakkig

□ “Vet gaas” of Mepitel®

De brandwond wordt afgedekt met een “vet” gaas en daar overheen komt een absorberend verband. 1 keer in de 2 a 3 dagen vervangt u het gaas en het verband voor een nieuw vet gaasje en nieuw absorberend verband. Of u met de brandwond mag douchen hangt af van de grootte van de wond.

□ Blaar vervangende pleister (Duoderm®)

Deze pleister kan tot 7 dagen blijven zitten. Lekt er vocht langs de pleister, dan mag u een absorberend verband over de pleister aanbrengen. Na maximaal 7 dagen vervangt u de pleister voor een nieuwe pleister. Voordat u de schone pleister aanbrengt, maakt u de brandwond schoon met lauw stromend water (kraan/douche) en dekt de wond droog met een gaas of schone handdoek.

□ Crème (flamazine of zilversulfadiazine)

U zalft de hele brandwond met de crème en daarna dekt u de wond af met een verband. De crème gaat infecties tegen. U moet de wond iedere dag behandelen. Verwijder hiervoor de oude crème met stromend water (kraan/douche) en eventueel met een gaasje/washand. Daarna dekt u de wond droog met een gaasje of schone handdoek. Brengt dan een nieuwe laag crème over de hele brandwond en dekt de wond af met een absorberend verband of met Engels pluksel. Doe daarbij de gladde/ruwe kant op de huid en **niet** de pluizige/zachte kant van het Engels pluksel.

□ Aquacel®:

Dit verband hecht zich aan de wond en wordt daarom afgedekt met een absorberend verband. De wond geneest onder de Aquacel®. U verwisselt elke dag het absorberende verband, zolang de Aquacel® vocht af geeft. Na een paar dagen droogt de Aquacel® in en wordt het hard. Dan hoeft u het absorberende verband niet meer iedere dag te verschonen. De Aquacel® gaat langzaam los zitten en valt uiteindelijk van de wond af. Meestal is de wond dan ook genezen. Dit verband mag absoluut niet nat worden. U kunt tussendoor dus ook niet onder de douche met dit verband.

Verzorging van het litteken

Zodra de wond is genezen, kunt u het litteken vet houden door er crème op te smeren. Hierdoor blijft het litteken soepel. Vermijd het eerste jaar na de verbranding felle zon op het litteken. Komt u toch in de zon, smeert u het litteken dan in met een zonnecrème met beschermingsfactor 50.

Vergoeding van verbandmiddelen

Bij kinderen

Verband voor een kind wordt vergoed door de verzekering. U heeft daarvoor een recept nodig en een ZN-formulier, die u inlevert bij uw eigen apotheek. Recepten en het ZN-formulier krijgt u van de arts. Soms kunt u het verband regelen via de firma Mathot, de leverancier van medische hulpmiddelen. Deze speciaal zaak bezorgt de verbanden de volgende dag bij u thuis.

Bij volwassenen

- Meestal geneest een brandwond **binnen 21 dagen**. In dat geval wordt het verbandmateriaal niet vergoed door uw verzekering. U moet zelf uw verband kopen, bijvoorbeeld bij uw apotheek of bij drogistrierijen of winkels zoals Action®
- Is de verwachting dat de genezing van uw brandwond **langer duurt dan 21 dagen**, dan krijgt u de materialen vergoed van uw verzekering. U heeft daarvoor recepten nodig en een ZN-formulier, die u inlevert bij uw eigen apotheek. Recepten en het ZN-formulier krijgt u van de arts. Soms kunt u het verband regelen via Mathot, leverancier van medische hulpmiddelen. Deze speciaal zaak bezorgt de verbanden de volgende dag bij u thuis.

Pijn

- Bij alle soorten brandwonden kunt u paracetamol innemen tegen de pijn. Het advies voor **volwassenen** is om 4x per dag 2 tabletten van 500 mg in te nemen voor maximaal 2 weken. Paracetamol werkt het beste als u deze op tijd en regelmatig inneemt. Bijvoorbeeld om 8.00 uur, 12.00 uur, 17.00 uur en 22:00 uur. Wanneer de pijn minder wordt kunt u altijd stoppen met het gebruik van paracetamol. U kunt dit langzaam afbouwen door bijvoorbeeld naar 3 keer per dag gebruik te gaan. U kunt de inname van 12:00 uur bijvoorbeeld weglaten.
- Is dit niet voldoende? Neem dan contact op met uw behandelend arts of uw huisarts.
- Andere pijnstillers zoals Voltaren® en Ibuprofen® worden afgeraden, omdat deze medicijnen de ontstekingsreactie remmen en daarmee ook de genezing van de wond.
- Voor pijnstillers bij brandwonden **bij kinderen** krijgt u een op uw kind aangepast advies van de arts.

Voeding en vocht

Via een brandwond verliest uw lichaam vocht. Het is daarom belangrijk dat u 1,5 tot 2 liter vocht per dag drinkt. Om de genezing van de wond te stimuleren heeft uw lichaam behoefte aan goede voeding. Het is belangrijk gevarieerd te eten. Heeft u minder eetlust of eet u weinig, bespreek dit dan met uw (huis)arts. Als het nodig is kan een diëtist u helpen. Dit is afhankelijk van de grootte van de wond en de hoeveelheid vochtverlies.

Tip: heeft u moeite om drie keer per dag een volwaardige maaltijd te eten, probeer dan verspreid over de dag een aantal porties te eten.

Complicaties

- Op de lange termijn kunnen er complicaties ontstaan door littekenvorming, zoals contracturen. Dit zijn samentrekkingen van weefsels, die verkrommingen veroorzaken van gewrichten.
- Zit de brandwond op of in de buurt van een gewricht? Dan moet u dit gewricht zo snel mogelijk weer bewegen. Beweging voorkomt dat de gewrichten stijf worden. Daarnaast is het belangrijk het aangedane lichaamsdeel rust te geven door het lichaamsdeel “hoog te leggen”, bijvoorbeeld door er een kussen onder te leggen.
- Draag bij een verbrande arm of hand **geen** mitella, omdat u de hand en/of arm dan helemaal niet meer gebruikt.
- Het is goed voor de genezing van de brandwond en om contracturen te voorkomen, wanneer u overdag elk uur 5 minuten met het aangedane lichaamsdeel oefent.
- Het kan zijn dat u zich wat ziek voelt door de brandwonden. Ook kunt u wat verhoging krijgen. Als u koorts krijgt (39°C of hoger), dan moet u contact opnemen met de behandelend arts of uw huisarts.
- Oedeemvorming (vochtophoping)
Vocht en eiwitten komen buiten de bloedvaten en weefselcellen. Hierdoor komt er meer

vocht onder de huid (oedeem). Oedeem ontstaat maximaal tussen de 12 en 24 uur na verbranding. Het vocht neemt na 48-72 uur geleidelijk weer af.

Controle

De arts bespreekt met u of hij de brandwond zal controleren. U maakt hiervoor een afspraak bij polikliniek chirurgie.

Filmpje over brandwonden

Op de website van SEH Zorg kunt u een filmpje bekijken over brandwonden.

- [Sehzorg.nl/brandwonden](https://sehzorg.nl/brandwonden)
- QR code filmpje over brandwonden

Vragen en telefoonnummers

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. Schrijf uw vragen van te voren op zodat u niets vergeet. Heeft u vragen, belt dan

- Poli chirurgie op werkdagen tussen 8.00 en 16.30 uur (023) 224 0020
- De SEH bij een dringend probleem in de avond of nacht
Hoofddorp (023) 224 6880
Haarlem Zuid (023) 224 4880

Niet dringende vragen kunt u stellen aan uw arts tijdens de controle afspraak op de polikliniek of de belafspraak of via [Mijnspaarnegasthuis.nl](https://mijnspaarnegasthuis.nl).

Waar zijn we te vinden?

Haarlem Zuid

Boerhaavelaan 22
2035 RC Haarlem

(023) 224 0000

Haarlem Noord

Vondelweg 999
2026 BW Haarlem

www.spaarnegasthuis.nl

Hoofddorp

Spaarnepoort 1
2134 TM Hoofddorp

info@spaarnegasthuis.nl